

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 30397-2021

Medewerker	:	Barbara Luijters
Team	:	Leefomgeving
Datum	:	15 november 2021
Portefeuillehouder	:	wethouder M. Blind

BIJLAGEN:

raadsinformatiebrief; zaak 5083-2017;

AFSTEMMING MET →

- Actief openbaar
 Niet actief openbaar
 Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota

ONDERWERP

Afronding en beantwoording openstaande vragen, schriftelijke vragen van de fractie CDA en toezegging 421 windenergie

BESLUIT burgemeester en wethouders

De vragen van de raad, de aanvullende, schriftelijke vragen van de fractie van het CDA en toezegging 421 over windenergie via een raadsinformatiebrief te beantwoorden.

SAMENVATTING

Voor en na de zomer is informatie beschikbaar gekomen over de geluidsnormen voor windturbinegeluid en is er meer bekend over het onderzoek van RIVM naar gezondheid. In een raadsinformatiebrief zet het college de informatie op een rij en worden een aantal openstaande vragen beantwoord.

INLEIDING

In november 2020 heeft de raad de Ruimtelijke visie Duurzame Energie vastgesteld. Dat betekent dat zij gebieden heeft aangewezen waar projecten voor windenergie en zonnevelden mogelijk zijn. Deze projecten dragen bij aan het realiseren van een deel van onze duurzame energie opgave. Bij het vaststellen van de Ruimtelijke visie Duurzame Energie is middels amendementen door uw raad besloten om:

A) na vaststelling van RES 1.0 (te verwachten in juli 2021) af te wegen of er concreet wind initiatieven in overweging worden genomen;

B) als voorwaarde aan de visie toe te voegen dat voor de ontwikkeling van windparken een streefwaarde geldt van 42 dB Lden en een geluidsruimte vergund wordt tot maximaal 45 dB Lden.

Bovenstaande was aanleiding om te onderzoeken op welke manier de gebiedsprocessen vorm kunnen krijgen binnen de gegeven kaders en welke consequenties (juridisch) de vastgestelde kaders hebben. Dit heeft geleid tot het opstellen van een [memo](#) met de laatste stand van zaken welke op 24 mei met het presidium is gedeeld.

Motie van 26 april

Tijdens de raadsvergadering van 26 april is de motie 'bescherm onze inwoners tegen geluidshinder' aangenomen. Wethouder Blind had al toegezegd met een raadsvoorstel te komen waarin mogelijke alternatieven voor de geluidsnorm in de Ruimtelijke visie Duurzame Energie aan bod komen.

Motie van 31 mei

Tijdens de raadsvergadering van 31 mei is een motie vreemd van de fracties van CDA, VVD en PvdA ingediend en aangenomen met 7 stemmen voor (CDA, VVD, PvdA en GB) en 4 tegen. De motie verzoekt het college mogelijke initiatieven voor wind, als ook de gebiedsprocessen voor wind, niet te laten starten voordat de uitkomsten van het onderzoek van het RIVM naar de gezondheidseffecten van windmolens en een uitspraak van de Raad van State over geluidsnormen bekend zijn, met als uiterste datum 01-01-2023. Diezelfde week is door de raad aangegeven de expertsessie uit te stellen.

Voor en na de zomer is informatie beschikbaar gekomen over de geluidsnormen voor windturbinegeluid en is er meer bekend over het onderzoek van RIVM naar gezondheid. In de nieuwsbrief zetten we de informatie op een rij en beantwoorden we een aantal openstaande vragen.

BEOOGD RESULTAAT

Vragen van de raad over windenergie te beantwoorden.

KADER

Ruimtelijke visie Duurzame Energie
Amendementen

Amendement 23 november 2020

[Geluid](#)

[Motie 26 april](#)

[Motie 31 mei](#)

ARGUMENTEN

Nevele-arrest, uitspraak en gevolgen

De [landelijke normen](#) waaraan een windinitiatief getoetst dient te worden bij een vergunningaanvraag zijn vervallen. Om nieuwe landelijke regelgeving omtrent milieueffecten (waaronder geluid) van windturbines op te stellen, voert het Rijk momenteel een planm.e.r. studie uit. Het duurt nog enkele jaren voor er nieuwe landelijke normen zijn. In de tussentijd mag de gemeente Olst-Wijhe zelf normen opstellen. Dat kan voor

het hele grondgebied algemeen (generieke normen), of de gemeente toetst normen die zijn ontwikkeld binnen een beoogd windpark in Olst-Wijhe waar een vergunning voor wordt aangevraagd.

Het is onbekend hoe de Raad van State zal oordelen, wanneer de gemeentelijke normen (of door de gemeente goedgekeurde normen voor het project waar de vergunning van voorlag) afwijken van de uiteindelijk door het Rijk opgestelde milieunormen. De provincie Overijssel heeft vooralsnog geen plannen om zelf milieunormen voor wind te ontwikkelen

Factsheet gezondheidseffecten van windturbinegeluid

Wat betekent de uitkomst van het RIVM onderzoek voor Olst-Wijhe? Er kunnen nog geen conclusies aan dit onderzoek worden verbonden, omdat er geen toetsbare normen uit naar voren komen. Het Rijk werkt aan deze nieuwe toetsbare milieunormen.

Vragen ter voorbereiding kennissessie juni 2021

Naar aanleiding van de vraag welke deskundigen de raad wil spreken over windenergie en geluid i.r.t. de Omgevingswet, kwamen naast suggesties ook nog enkele vragen terug. De kennissessie is niet doorgegaan, de vragen zijn blijven staan. Deze zijn opgenomen als Bijlage 1 in de raadsnieuwsbrief.

Aanvullende vragen fractie CDA juli 2021

In juli zijn er aanvullend een aantal vragen ontvangen van de fractie van het CDA over de uitspraak die de Raad van State op 30 juni 2021 over het bestemmingsplan 'Windpark Delfzijl en uitbreiding 2020'. De beantwoording van deze vragen is ook opgenomen in de bijlage.

Biedt dit ons als gemeente de mogelijkheden om in het bestemmingsplan voor zoekgebieden wind, als ook in het op te stellen omgevingsplan, de door de raad vastgestelde streefwaarde van 42 db en maximum geluidsnorm van 45 db lden voor windturbine geluid vast te leggen?

Helaas is dit nu geen mogelijkheid. Weliswaar mag de gemeente zelfgekozen normen hanteren bij het afgeven van een omgevingsvergunning, zolang die maar voorzien zijn van een "actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering". Er is geen concreet project of plan waarop deze motivering van toepassing is. Het CDA stelt een geluidsnorm voor opgenomen in het bestemmingsplan van het gehele zoekgebied, die vervolgens cumulatief werkt, en dus op alle werkzaamheden in het gebied een beperking kan opleggen.

Bovendien zitten hier risico's aan vast. Deze motivering moet stand houden bij de Raad van State, dit vraagt om budget en capaciteit, waarin op dit moment niet is voorzien Wij verwachten dat het Rijk over 1,5 tot 2 jaar nieuwe normen vaststelt waaraan vervolgens getoetst moet worden.

Indien dit zo is, welke stappen nodig zijn om deze streefwaarde van 42 db en max 45 db lden voor windturbine geluid zo snel mogelijk een plek te geven in het bestemmingsplan voor de zoekgebieden wind? Zo nee, kan het college dan aangeven wat daarvoor de reden of redenen zijn?

Op dit moment volgen de ontwikkelingen op dit gebied zich snel op en is het verstandig af te wachten wat er landelijk en binnen de RES regio nog speelt.

Tevens vraagt de fractie of het college kan aangeven op welke wijze deze normen in de omgevingswaarden / omgevingsplan een plek krijgt?

Zolang er geen nieuwe landelijke normen voor windturbinegeluid zijn, verwachten wij geen ontwikkelingen op dit gebied en worden er geen normen opgenomen. Totdat er nieuwe normen worden aangereikt. Op dat moment is het zinvol om hierover opnieuw met elkaar in gesprek te gaan.

Waarom hanteren we nog onderzoeksgebieden windenergie

Eerder is n.a.v. het amendement over de geluidnorm (bij vaststelling energievisie in november 2020) aangegeven 'dat er dan niks meer kan'. Toch hanteren we de onderzoeksgebieden nog steeds.

Ten eerste biedt het amendement waarmee de Ruimtelijke visie is vastgesteld onvoldoende juridische borging om qua maximale geluidsproductie van windturbines af te wijken van de landelijke gestelde norm. Hiervoor dient een geluidsplan te worden toegevoegd aan het Omgevingsplan. Hierin kunnen maximale geluidnormen voor aangewezen gebieden worden opgelegd, die gelden voor alle geluidbronnen in deze gebieden, inclusief toekomstige windturbines. Alle bronnen in het gebied dienen cumulatief aan deze geluidsnorm te voldoen.

Ten tweede worden de landelijke normen voor geluid van windturbines momenteel opnieuw onderzocht en bepaald. In theorie is het mogelijk dat dit een lagere of een ruimere geluidsnorm oplevert dan de tot nu toe gehanteerde 47 dB Lden.

Om deze redenen blijven de vijf onderzoekgebieden wind gehandhaafd. Pas als er nieuwe normen zijn vastgesteld, is een heroverweging aan de orde. Dan wel landelijk, dan wel lokaal in een mogelijk geluidsplan vastgesteld.

Conclusie

In verband met het ontbreken van landelijke milieunormen (o.a geluid) van windturbines, of lokaal geluidbeleid in een geluidsplan, zit er als het ware een gat in de Ruimtelijke visie. Zolang er geen nieuwe norm is, kan de Gemeenteraad een eventuele vergunningaanvraag niet toetsen. De visie blijft bruikbaar voor wat betreft het omgevingsproces bij wind. Voorlopig worden projectontwikkelaars niet actief bewogen tot de ontwikkeling van windprojecten vanwege het amendement en de onzekerheid omtrent de geluidnormen. Voor zonontwikkeling blijft de Ruimtelijke visie onverkort van kracht.

In de periode die het Rijk nodig heeft om tot nieuwe milieunormen voor windturbines te komen (zo'n 2,5 jaar vanaf juni 2021), hebben Gemeenten en Provincies de mogelijkheid om zelf (onderbouwd) normen hiervoor vast te stellen. Dit kan voor een specifiek windproject dat een vergunning aanvraagt, of dit kan door generieke normen voor windturbines vast te stellen. Wanneer de generiek vastgestelde normen afwijken van de uiteindelijk door het Rijk bepaalde normen zijn de generiek vastgestelde normen niet meer hanteerbaar. De provincie Overijssel heeft overigens voor beide situaties geen concrete plannen.

Windontwikkeling duurt minimaal vier tot vijf jaar, voordat een vergunning aangevraagd kan worden. Het is niet aannemelijk dat Olst-Wijhe voor een specifiek project gevraagd wordt normen vast te stellen, voordat er nieuwe landelijke normen zijn.

Wanneer het landelijke onderzoek is afgerond en de geluidsnorm zou op 47 dB Lden blijven staan, dan is dat de norm waaraan de gemeenteraad dient te toetsen. Een Ruimtelijke visie met 45 dB Lden houdt juridisch geen stand. De provincie Overijssel is eerste bevoegd gezag bij windontwikkeling groter dan 5 MW (daar is sprake van bij een ontwikkeling vanaf 3 turbines) Zij legt deze bevoegdheid bij gemeenten om verder af te handelen. In onze situatie kan zij de bevoegdheid niet terugleggen en zal zelf de procedure afhandelen en komt met een Provinciaal Inpassingsplan (mits GS en PS de vergunning verlenen).

DRAAGVLAK

-

DUURZAAMHEID

spreekt voor zich.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Risico's zijn opgenomen in de tekst, zoals de houdbaarheid van eigen normen bij een beoordeling bij de RvS. Ook het risico van de huidige situatie, de juridische status van de norm in de visie middels het amendement is eerder en hier opnieuw benoemd. Risico's zijn ondertussen wel kleiner geworden door de onzekerheid die er landelijk is ontstaan door het ontbreken van normen. Initiatieven wachten ook die situatie nu eerst af.

De financiële gevolgen van onderzoek naar eigen geluidnormen willen we hier benoemen als risico. Er is geen budget voor verder onderzoek, ook geen capaciteit. En dit is ook niet begroot voor 2022.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

-

AANPAK/UITVOERING

Raadsinformatiebrief versturen.